

Advies Erasmus Universiteit Rotterdam

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Erasmus Universiteit Rotterdam (hierna EUR) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 3 mei 2012 (kenmerk E 03-05-2012) en 1 juni 2012 (kenmerk CvB/MV/PM/254.130) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden. Het profileringsdocument van de EUR "Thuis in de Wereld" ging vergezeld van de gezamenlijke notitie "Meer Waarde" van de Universiteit Leiden, de Technische Universiteit Delft en de EUR. De beoordeling van de commissie heeft betrekking op het profileringsdocument van de EUR. De gezamenlijke notitie is hierbij als achtergrondinformatie betrokken.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld volgens het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld in de brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012 en in de brief van 5 maart 2012 bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die betrokken zijn bij de hoofdlijnenakkoorden.

De commissie heeft op 16 mei 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de EUR. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft de EUR het voorstel toegelicht.

Profiel

De EUR beschrijft haar profiel als volgt.

De EUR is een researchuniversiteit met een uitgesproken maatschappelijke oriëntatie in haar onderwijs en onderzoek. Wetenschappers en studenten aan de EUR werken aan mondiale maatschappelijke uitdagingen in de context van een metropool. De EUR wil haar profiel als regionaal gewortelde en internationaal excellerende researchuniversiteit verder versterken. Zij is wat betreft onderwijsaanbod en onderzoeksgebieden een gespecialiseerde universiteit en wil dat profiel handhaven. Centrale uitdaging is om - met de studentenpopulatie waaronder veel allochtone studenten, een grote instroom vanuit de regio en steeds meer internationale studenten - de onderwijskwaliteit en het studiesucces verder te verbeteren.

Door met elkaar een strategische alliantie aan te gaan, verwachten de Universiteit Leiden, de TU Delft en de EUR dat zij de potentie hebben om tot de absolute wereldtop te gaan behoren. Met de alliantie (LDE) willen de drie universiteiten de verbinding met landelijke prioriteiten en de economische strategie van de regio versterken.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel als volgt.

Ambitie

Het voorstel van de EUR bevat streefwaarden voor de verplichte indicatoren met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces*. Gezien de studentenpopulatie met veel

lager opgeleiden en niet-westerse allochtonen ziet de EUR het als haar centrale uitdaging om met deze diverse populatie de onderwijskwaliteit en het studiesucces verder te verbeteren. Bij steeds meer opleidingen wordt gewerkt met een jaarklas in het eerste jaar, compensatie bij tentamens en toetsen, en minder herkansingen, zodat de geschikte studenten zonder vertraging doorgaan: 'nominaal is normaal'. Daarnaast worden kleinschaligheid en andere vormen van activerend en intensiverend onderwijs gefaseerd doorgevoerd. De commissie stelt vast dat de EUR voor een sterk onderwijsprofiel kiest. De belangrijkste prestatieafspraken in de ogen van de EUR is de verhoging van het vierjarig rendement naar 75%, bij een dalende uitval en switch. Gezien bovengenoemde populatie heeft de EUR te maken met een instroom van studenten met een hoog uitvalrisico. De commissie vindt een stijging van het bachelorrendement bij een vermindering van de uitval daarom een ambitieuze doelstelling. Ook constateert de commissie de inzet op excellentie (deelname aan excellentietrajecten stijgt tot 8%), sterke inzet op verbetering van de onderwijsintensiteit en docentkwaliteit. De generieke overhead wil de EUR terugbrengen tot het landelijk gemiddelde. De commissie concludeert dat het voorstel krachtige voornemens bevat met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces.

Voor wat betreft de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* constateert de commissie dat het opleidingsaanbod van de EUR relatief smal is. De EUR voorziet geen verbreding van bacheloropleidingen. De afgelopen jaren was de strategie gericht op het starten van enkele nieuwe bacheloropleidingen. Na de voorziene start van het Erasmus University College in 2013 maakt de EUR pas op de plaats voor wat betreft nieuwe opleidingen. De EUR wil de samenhang tussen researchmasteropleidingen versterken. De samenwerking met de TU Delft en Universiteit Leiden biedt mogelijkheden om het onderwijsaanbod onderling af te stemmen en uit te bouwen. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens heeft met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie stelt vast dat de EUR er naar streeft om het *onderzoek* te versterken. Het onderzoeksbeleid is gebaseerd op een gedegen analyse van sterktes en tekortkomingen. Als een 'research intensive university' richt de EUR haar onderzoeksbeleid op verdere versterking van de excellente onderzoeksgroepen en de veelbelovende (sub)top door middel van gerichte investeringen. De EUR streeft daarbij naar het vergroten van de inkomsten uit de tweede en derde geldstroom door een gerichte keuze voor Grand Challenges en topsectoren en de intensivering van de samenwerking met de Universiteit Leiden en de TU Delft. Daarnaast door het uitbouwen van graduate schools voor de werving en opleiding van internationaal onderzoekstalent en het opzetten van professionele ondersteuning van de onderzoekers. Onderzoeksgroepen die minder goed presteren zullen worden afgebouwd. De EUR stelt zich tot doel om in 2015 haar positie in de 'Leiden Ranking' te handhaven. Mede gezien de intensieve internationale competitie beoordeelt de commissie dit als ambitieuze doelstellingen. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot het onderzoeksbeleid.

De commissie stelt vast dat in het instellingsvoorstel substantiële op *valorisatie* gerichte activiteiten worden beschreven. Er zijn concrete en realistische plannen voor verdere uitbouw en verdieping van de valorisatie-inspanningen bij de EUR, zowel in Nederland als in het buitenland. De EUR bouwt voort op het bestaande organisatorisch fundament (met onder andere het 'Holland Programme on Entrepreneurship' en ondernemerschapsonderwijs). Regionale activiteiten worden substantieel uitgebouwd. De commissie concludeert met betrekking tot valorisatie dat het voorstel van de EUR voldoende voornemens heeft, met daarbij de kanttekening dat het instellingsvoorstel weinig concrete doelen voor 2015 vermeldt.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als ambitieus en realiseerbaar.

Aansluiting

Als het gaat om *onderwijsdifferentiatie* stelt de commissie vast dat de EUR zich in haar onderwijsbeleid in hoge mate richt op de eigenschappen en leerbehoeften van de populatie in de Rotterdamse regio, die gekenmerkt wordt door een grote diversiteit. Tegelijkertijd worden naast het Erasmus University College in 2013 meer honours- en internationale tracks binnen de bestaande opleidingen gecreëerd. De EUR scheidt een gericht aanbod voor 8% van haar meest excellente studenten in 2015. De commissie concludeert dat de EUR goed beleid voert met betrekking tot onderwijsdifferentiatie.

Op het gebied van *zwaartepuntvorming* continueert de EUR het bestaande onderwijsaanbod waarbij de samenwerking met de TU Delft en de Universiteit Leiden mogelijkheden biedt om de zwaartepunten te versterken. Ook in het onderzoeksbeleid wordt voortgebouwd op bestaande zwaartepunten. De keuzes van de EUR zijn voldoende gerelateerd aan de relevante regionale, nationale en internationale omgeving. De EUR werkt mee aan het sectorplan Geesteswetenschappen.

Hoewel het instellingsvoorstel voornemens vermeldt om - zowel wat betreft het onderwijs als voor het onderzoek - aansluiting te zoeken bij de EU Grand Challenges en het topsectorenbeleid, wordt weinig concrete informatie verstrekt over de betrokkenheid bij de topsectoren Logistiek, Creatieve Industrie, Life Sciences & Health, High Tech Systemen & Materialen en Hoofdkantoren. De valorisatie-inspanningen richten zich met name op de regio, maar ook op de (inter-)nationale omgeving en verbindingen daartussen. Door het ontbreken van informatie over concrete doelen en streefwaarden wat betreft de valorisatie-inspanningen heeft de commissie zich geen scherp beeld kunnen vormen van de mate van aansluiting bij de relevante omgeving. De commissie concludeert dat de EUR voldoende beleid voert met betrekking tot zwaartepuntvorming.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat de EUR met haar voorstel substantieel inzet op onderwijsdifferentiatie en zwaartepuntvorming.

Uitvoerbaarheid

Hoewel het instellingsvoorstel niet voor alle ambities informatie geeft over uitvoering en instrumentatie, stelt de commissie vast dat de EUR voor een groot deel van haar voornemens overtuigend aangeeft hoe deze zullen worden gerealiseerd. De EUR wil forse maatregelen en aparte middelen inzetten voor onderwijskwaliteit en studiesucces, en voor kwaliteitsverbetering van het onderzoek. Veel voornemens zijn een voortzetting en intensivering van reeds ingezet beleid. Dat geldt ook voor de uitvoerbaarheid van de voornemens ten aanzien van onderwijsdifferentiatie. De EUR geeft daarbij in haar voorstel aan dat de snelheid van realisatie afhankelijk is van de organisatorische en financiële mogelijkheden, omdat de bijbehorende kosten aanzienlijk zijn. De EUR heeft daarbij een concrete schatting gemaakt van de kosten die gepaard gaan met de onderwijsvernieuwingen. De alliantie met de TU Delft en de Universiteit Leiden, die een belangrijke rol speelt in de voornemens van de EUR ten aanzien van zwaartepuntvorming, moet zich nog grotendeels bewijzen, maar kent een stevige basis. Er is binnen de drie betrokken universiteiten en de twee medische centra een stevig draagvlak voor de LDE-alliantie. Naast de wens tot vergaande bestuurlijke integratie is er ook afgesproken dat de drie partijen uit eigen middelen zelf 33 M€ van de ruim 52 M€ die benodigd is voor de LDE-plannen, zullen vrijmaken. Van de provincie Zuid-Holland, de gemeenten en de Metropool-regio Rotterdam Den Haag zijn concrete steunbetuigingen verkregen en investeringen toegezegd die voortbouwen op reeds ingezette initiatieven.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als uitvoerbaar.

Aanvullende indicatoren

De commissie constateert dat de EUR aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'De stroomlijning/uitbreiding van honoursprogramma's' (p. 23), '6,5M€ de komende 5 jaar jaarlijks besteden aan toponderzoeksgroepen' (p. 29), 'Het verhogen van KP7 grants/Grand Challenges grants'

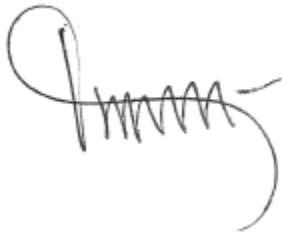
(p. 31), 'Het percentage van inkomsten die uit de eerste geldstroom worden besteed aan valorisatie op 2,5%' (p. 38).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van de Erasmus Universiteit Rotterdam op basis van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte, aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau en uitvoerbaarheid), en daarbij rekening houdend met de wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van de Erasmus Universiteit Rotterdam als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat de Erasmus Universiteit Rotterdam in aanmerking dient te komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van de Erasmus Universiteit Rotterdam in de categorie 'goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	1,0 %	8,0 %
(WO2) Studiesucces: Uitval	20,0 %	19,0 %
(WO3) Studiesucces: Switch	10,0 %	9,0 %
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	69,0 %	75,0 %
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	15,0 %	70,0 %
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	50 %	0 %
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	21,4 %	19,9 %

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.

Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(WO1) Kwaliteit /excellentie: Deelname aan excellentie trajecten	<p>Aandeel studenten in excellentie trajecten (waaronder honoursprogramma's) van totaal aantal studenten.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="24"/> pag ambitie: <input type="text" value="24"/></p>
(WO2) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO3) Studiesucces: Switch	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar studie overstapt naar een andere studie bij dezelfde instelling</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="13"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p>Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="12"/></p>
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	<p>Generieke overheadformatie als percentage van de totale formatie.</p> <p>Definitie RCHOO. Betreft generieke overheadformatie als percentage van de totale formatie. Zie ook brief CVB/MV/PM/254.130</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="39"/> pag ambitie: <input type="text" value="39"/></p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	3

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	2x3= 6
Uitvoerbaarheid	4
Totaalscore	14

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'goed'.

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget (SB):

4 - 11 punten	:	onvoldoende voorstellen
12 - 14 punten	:	goede voorstellen
15 - 17 punten	:	zeer goede voorstellen
18 - 20 punten	:	excellente voorstellen